

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0211C

Verslag IAO COVID-19

11 februari 2020, 16.45u

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening; gemeenschappelijke doelen en uitgangspunten
2. Beeld, Duiding en Omgevingsanalyse
3. Toelichting en terugkoppeling scenariosessie (VWS)
4. Communicatie
5. Acties en vervolg

1. Opening en doel

Doelen

- 1) Voorkomen van besmettingen van Nederlanders (in binnen- en buitenland)
- 2) Beperken van besmettingen in Nederland of de gevolgen daarvan
- 3) Waarborgen van continuïteit samenleving & vrij verkeer mensen en goederen en het beperken van maatschappelijke onrust

Uitgangspunten

- proportionele maatregelen (kleinste middel, minste nadelige effecten)
- efficiënte omgang schaarse middelen
- maatregelen zo lang als noodzakelijk, zo kort als mogelijk
- optreden als één overheid (in maatregelen en communicatie)

2. Beeld en Duiding

- Zie Beeld en Duiding LCMS d.d. 11-02-2020.
- Actuele aanvullingen VWS;
- Het aantal besmettingen blijft stijgen.
- In Nederland nog geen patiënten.
- De casusdefinitie is aangepast van aanwezigheid in Wuhan naar China. De kans bestaat hierdoor dat sneller getest wordt.
- Technische briefing gehouden in de Tweede Kamer. Ook een AO geweest.
- Vandaag een kamerbrief verstuurd naar aanleiding van vragen in het AO.
- Covid19 aanmerken als A ziekte roept wat vragen op, belangrijke reden is dat melden verplicht wordt. Er is echter nog geen besmetting in Nederland.
- Arboinfectie is aangevuld met richtlijnen voor werkgevers.
- 12 feb. Bijeenkomst met Veiligheidsregio's.
- Er is veel te doen rond mondkapjes – in de zorgsector wordt een inventarisatie gedaan voor de zorg

2. Beeld en Duiding (2)

De EPSCO (EU-raad gezondheid) vindt donderdag plaats. MVWS gaat daarheen. Op de agenda:

- zijn crisisstructuren opgeschaald
- discriminatie
- beschikbaarheid middelen, eventueel gezamenlijke inkoop

10.2a
11.1

Economie. Toeleveringen uit China en toeristenindustrie lopen wat terug.

Anti-Chinese sentimenten vallen ook de ambassadeur op.

2. Beeld en Duiding (3)

Media-aandacht lijkt over zijn piek heen.

- Discriminatie van Aziaten vanwege het virus zorgen voor problemen in de relatie met de Chinese regering. Alle ministers adviseren om discriminatie te veroordelen. Politie is hier extra alert op.
- HAL-cruiseschip is noodsituatie in wording. Nog geen oplossing voor. Is onderwerp in een crisISOverleg BZ. Een noodsituatie op het schip geeft de kapitein extra bevoegdheden om een haven aan te doen.
- LOCC krijgt meer vragen uit GHOR over (isolatie/quarantaine) capaciteiten. Het overleg met Veiligheidsregio's op 12/2 helpt hier mogelijk bij. Ook wekelijks informeren met sitrap.

2. Omgevingsanalyse communicatie

- De media-aandacht voor het nieuwe coronavirus is afgenomen ten opzichte van vorige week, maar blijft substantieel.
- De meeste landelijke en regionale media berichten over het virus, vanuit een grote diversiteit aan invalshoeken. Meerdere landelijke media onderhouden een liveblog.
- De meeste media-aandacht met een Nederlandse invalshoek gaat uit naar de discriminatie van Chinese en andere Aziatische Nederlanders vanwege het coronavirus.
- Daarnaast is er veel aandacht voor het Nederlandse cruiseschip de Westerdam. Media berichten dat BZ met Thailand overlegt over een oplossing.
- De gezondheidssituatie in Nederland speelt de afgelopen periode geen grote rol in de media.
- Geen maatschappelijke onrust.

3. Toelichting en terugkoppeling scenario's (VWS)

Deelnemers

SZW

NCTV

BZK

Defensie

NKC

Politie

VR-RR

I&W

RCDV

RIVM

VWS

3. Toelichting en terugkoppeling scenario's (2)

Opdracht

- Werk scenario's uit (in termen van Best-Realistic-Worst case) voor een uitbraak van het 2019-nCoV (nieuw Corona) virus in Nederland.
- Geef daarbij inzicht in de maatschappelijke impact van zo'n uitbraak en de mogelijke cascade effecten waar rekening mee gehouden moet worden. Geef ook aan wat de mogelijke cascade effecten zijn van de huidige uitbraak waarbij in Nederland géén zieken zijn.
- De analyse wordt gebruikt voor het IAO om nadere richting te geven aan de beeldvorming en het denken over de cascade-effecten van deze uitbraak voor Nederland.
- Ga bij het scenario uit van een tijdshorizon van 6 maanden voor het (ook internationaal) tot een einde komen van de epidemische fase van de uitbraak.

3. Toelichting en terugkoppeling scenario's (3)

Scenario's Health Security Committee

Scenarios (for Europe)	Characterisation
1. Ongoing containment	Multiple introductions and limited human-to-human transmission in Europe. The number of introduction remains limited. No sustained transmission (only 2nd generation cases observed in Europe) or transmission within sporadic contained clusters with known epi links.
2. Sustained but sporadic community spread	Multiple introductions and local reports of sustained human-to-human transmission (cases of >2nd generation outside of sporadic contained clusters with known epi links). High number of introduced or second generation cases.
3. Widespread sustained transmission with increasing pressure on healthcare system	Localised outbreaks start to merge, become indistinct with wide-spread of the virus and sustained human-to-human transmission in Europe (cases of >2nd generation outside of sporadic contained clusters with known epi links). Increasing pressure on healthcare services
4. Widespread sustained transmission with healthcare system unable to cope	Over-burden of healthcare systems (overflowing emergency rooms, strained ICU capacity, HCW overworked)

3. Toelichting en terugkoppeling scenario's (4)

Kernfactoren van invloed

Opdracht

Factoren van
Invloed

Bepalen
kernfactoren van
Invloed

Aannames
scenario

Duiding

Clustering en beoordeling Factoren van Invloed			
Fyl	Impact	Onzekerheid	Onbeheersbaarheid
De aanpak (breed) bestrijding van de epidemie (Int. & Nat)			
Zorgcapaciteit:			
1. Beschikbaarheid behandeling technisch			
2. Mensen & Middelen			
(dis) continuïteit van de samenleving			
Schaarste in aanvoer van (vitale) grondstoffen en (half) fabricaten			
Onrust onder (beroeps)bevolking			
(des)informatie (statelijk, privaat (social) media)			
Politieke inschatting (onderschatting)			
Maatschappelijke onrust (incl. stigmatisering, marginalisatie)			
Wantrouwen in de overheid			
Evenementen (risico door groepen mensen, capaciteit hulpverlening, economische schade)			
Informatie over het mechanisme van het virus			
Mate van (lage) sociale cohesie in de maatschappij			
(schaarste in) opvangcapaciteit (zieken, expats, repat)			
Transfers op mainports			

Legenda:

Laag	Een lage tot beperkte mate van zekerheid cq optreden van...
Gemiddeld	Een gemiddelde mate van zekerheid cq optreden van...
Hoog	Een hoge mate van zekerheid cq optreden van...

Om het aantal factoren van invloed beheersbaar te maken voor het scenario zijn deze na de initiële brainstorm eerst geclusterd in min of meer logische verbanden. De omschrijvingen zijn lopende de verdere discussies en beoordeling nader aangescherpt.

Vervolgens is per factor van invloed een beoordeling gemaakt op:

1. Mate van impact op het verloop van het scenario.
2. Mate van onzekerheid of de factor zich ook daadwerkelijk (op die manier) gaat voordoen.
3. Mate van onbeheersbaarheid van de factor met adviezen of maatregelen binnen het handelingsperspectief van aanwezige specialisten.

Conclusie (drijvende) kernfactoren van invloed:

Op basis van voorgaande 2 processtappen zijn de volgende 6 drijvende krachten of kernfactoren van invloed bepaald.

1. De aanpak (breed) bestrijding van de epidemie (Int. & Nat)
2. Zorgcapaciteit:
 - o Beschikbaarheid behandeling technisch
 - o Mensen & Middelen
3. (dis) continuïteit van de samenleving
4. Mate van (lage) sociale cohesie in de maatschappij
5. (schaarste in) opvangcapaciteit (zieken, repat)
6. Transfers op mainports

Vervolgens is op basis van de discussie ook nog een 7^e factor toegevoegd

7. Maatschappelijke onrust (incl. stigmatisering, marginalisatie)

Scenario's

RIVM verwacht over enkele weken meer over het virus te weten. Plan is dan opnieuw een sessie te doen om op basis daarvan scenario's verder uit te werken.

Een worst case scenario is makkelijk te bedenken. Het is nu te vroeg om dit uit te werken, maar in de eigen organisatie kan al wel worden nagedacht over eventuele gevolgen. Draaiboeken (pandemie, continuïteit) bekijken kan, activeren is niet gewenst.

Is het realistisch dat er maatregelen vanuit andere landen komen, bijvoorbeeld uit de VS? Wordt dit in de scenario's meegenomen? VWS volgt de adviezen van WHO en ECDC, verwachting is dat Europa dergelijke maatregelen niet neemt. Buiten Europa is onbekend. Aanpak is wel een onderwerp in de scenario's.

Dilemma's op middellange termijn

Veel partijen in het publieke domein zijn al scenario's aan het bedenken. Krijgt IenW veel vragen over. Idem pandemiedraaiboeken van vitale sectoren die worden geactiveerd. VWS: verwijzen naar schakelen met GGD, volgen informatie RIVM. Morgen een bijeenkomst met bedrijfsleven. Is RIVM ook aanwezig.

Goederenvervoer door de lucht neemt af door minder vluchten. Onbekend wat dit voor effecten gaat hebben. IenW kijkt graag met EZK naar de effecten.

10.2g 11.1

Dilemma's op middellange termijn

[Redacted text block]

Partijen trekken draaiboeken (business continuity) uit de kast, met verwachtingen richting Defensie.

11.1
10.2g

[Redacted text block]

LOCC biedt aan om te helpen met verspreiden informatie naar veiligheidsregio's.

Inzetten op informatie delen om onrust te voorkomen.

4. Communicatie: stand van zaken

Stand van zaken

- Samenwerking crisiscommunicatie Coronavirus richt zich de komende periode op:
- dagelijkse monitoring in de volle breedte door VWS;
- www.rijksoverheid.nl als centrale locatie met links naar relevante informatie bij andere organisaties (met RIVM.nl als basisplek voor algemene publieksinformatie) en een basisbericht met de hoofdlijnen van de aanpak en actualiteiten;
- alle organisaties communiceren vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid via reguliere kanalen;
- daarbij geldt: via Whatsapp-groep crisiscommunicatie Corona wordt actuele en relevante informatie actief uitgewisseld
- uitvoeren van een flitspeiling als 0-meting voor maatschappelijk sentiment (VWS):
 - max. 3 vragen: sentiment t.a.v besmettingsgevaar, gevolgen voor samenleving en vertrouwen in maatregelen

Graag aandacht van communicatie voor

- Discriminatie is niet oké
- GGD en partners doet zijn werk, preparatie is goed, - jezelf voorbereiden kan, maar ga niet in de overdrive, er is in Nederland nog weinig reden tot zorg.
 - Campagne wat kan ik zelf doen voor de burger? Wordt nu niet gepland. Wordt met communicatie wel over nagedacht wat een kantelpunt is om dit in te zetten.

5. Acties en vervolg

- LCI (Landelijke Commissie Infectieziekten) draaiboeken zijn leidend om te voorkomen dat er (regionale) verschillen in preparatie en aanpak ontstaan
- VWS komt met wekelijkse sitraps (1e einde deze week) die ook gedeeld zullen worden met de veiligheidsregio's waarin meer duiding en handelingsperspectief voor deze (professionele) doelgroepen zal worden opgenomen
- Sitraps VWS zullen ook via NCC/LOCC gedeeld worden ter deling in LCMS tbv veiligheidsregio's
- Voorstel vanuit VWS om op termijn van ongeveer 3 weken nieuwe brede scenariosessie te houden ivm meer duidelijkheid (oa vanuit RIVM) omtrent virus -> oproep aan departementen/diensten om ook daadwerkelijk capaciteit te leveren voor deze sessie(s)

5. Acties en vervolg (2)

- Tussentijds alvast extra aandacht voor scenario's:
 - › Grootschaliger(e) evacuatie
 - › Opvang in NL
 - › Stagnatie van goederenvervoer richting NL ivm stokken vliegverkeer
- SZW bij eventuele terugkeer graag vanuit NCC informeren.
- Een volgend IAO zal, zonder verdere actuele ontwikkelingen, plaatsvinden naar aanleiding van de nader te plannen scenariosessie
- Informatieteam blijft actief, vergeet niet dit bij te werken bij nieuws.
- Communicatieafstemming volgens afspraken eerdere sheet